

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem

ve věci žalobců:

a) M. M., nar.

b) nezl. M. M., nar.

c) nezl. M. M., nar.

d) nezl. A. M., nar.

všichni stát. příslušnost Ruská federace

zastoupení advokátkou JUDr. Irenou Strakovou

sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2

proti
žalovanému:

Ministerstvo vnitra České republiky

Odbor azylové a migrační politiky

sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2023, č. j. OAM-157/ZA-ZA11-D02-2023,

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

takto:

- I. **Rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2023, č. j. OAM-157/ZA-ZA11-D02-2023, se ruší** a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. **Žalovaný je povinen** zaplatit žalobcům k rukám jejich právního zástupce náhradu nákladů řízení ve výši **10 200,- Kč**, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobce a) jménem svým a jménem nezletilých dětí domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2023, č. j. OAM-157/ZA-ZA11-D02-2023. Napadeným rozhodnutím bylo rozhodnuto o nepřípustnosti podaných žádostí žalobců o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu (dále jen „zákon o azylu“) a řízení byla podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavena. Státem příslušným k posouzení žádostí byla podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo osobou bez státní příslušnosti v některém z členských států (dále jen „nařízení Dublin III“ nebo „nařízení“) určeno Finsko.
2. Žalobci namítli nepřezkoumatelnost rozhodnutí, která je dle žaloby dána nepřihlédnutím k tomu, že manželka a matka žalobců požádala dne o mezinárodní ochranu dne 20. 8. 2023 (čl. 10 nařízení). Dále dle žaloby žalovaný v rozporu s body 13, 14 a 17 preambule nařízení nezohlednil nejlepší zájem nezletilých dětí. Žalovaný nepřihlédl, že děti navštěvují české školy a jsou členy hokejového klubu, že navázaly vztahy se svými vrstevníky, vzhledem k podobnosti stylu života a jazyka byl pro děti přechod z domovského státu do ČR přijatelný. Žalovaný pouze konstatoval všeobecně známou skutečnost, že děti se v kolektivu snáze aklimatizují a přizpůsobí než dospělí. S tímto žalobce souhlasí, nicméně v případě jeho dětí se nejedná o děti předškolního věku a jazyková bariéra, která v případě vycestování do Finska nastane, bude zásadní. Žalobce uvedl, že byt jim v minulosti nebyla udělena česká víza, cestovali v rámci schengenského prostoru do České republiky. Informace, kterou žalovaná v napadeném rozhodnutí uvádí, že ze strany žalobce byl porušen schengenský vízový kodex. mu při cestě na území schengenského prostoru včetně přímo vstupu na území České republiky sděleno nebyla a nebyly vůči jeho osobě přijata žádná opatření.
3. Žalovaný navrhl zamítnutí žaloby čl. 17 nařízení zakotvuje pouze diskreční oprávnění členského státu, na jehož použití není právní nárok, přičemž z citovaného nařízení neplyne ani povinnost správního orgánu jeho nevyužití odůvodňovat. Jedná se o výjimku ze závazných kritérií pro určení příslušnosti a užití tohoto ustanovení je výlučně věcí uvážení

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

členského státu, nikoli oprávněním žadatele o mezinárodní ochranu. Pokud tento procesní postup rozhodující orgány členského státu nezvolí a postupují dle standardních pravidel, nemají povinnost tento svůj postup odůvodňovat. Tento postup je dle žalovaného v souladu s judikaturou správních soudů (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 5. 2016, čj. 2 Azs 113/2016-26, usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 7. 2016, čj. 9 Azs 118/2016-36, či rozsudek Krajského soudu v Praze ze dne 6. 3. 2015, čj. 49 Az 18/2015-48). Žalovaný se snažil sloučit rodinu - tzn. děti společně s otcem, neboť dne 4. 7. 2023 matka vycestovala mimo území členských států. Nicméně 20.8. 2023 podala matka nezl. žalobců další žádost o mezinárodní ochranu, o které bylo rozhodnuto shodně jako v případě žalobců, k rozdělení rodiny nedojde.

4. Soud vyšel z následujících právních předpisů :

5. Podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu je *žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, je-li k posouzení žádosti o udělení mezinárodní ochrany příslušný jiný stát vázaný přímo použitelným předpisem Evropské unie.*

6. Podle § 10a odst. 2 zákona o azylu *je-li žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná, neposuzuje se, zda žadatel o udělení mezinárodní ochrany splňuje důvody pro udělení azylu nebo doplňkové ochrany.*

7. Podle § 25 písm. i) zákona o azylu *řízení se zastaví, jestliže je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřijatelná.*

8. Podle čl. 6 odst. 1 nařízení Dublin III *během všech řízení podle tohoto nařízení mají členské státy především na mysli nejlepší zájem dítěte.*

9. Podle čl. 10 nařízení Dublin III *pokud má žadatel v členském státě rodinného příslušníka, o jehož žádosti o mezinárodní ochranu dosud nebylo v tomto členském státě přijato první rozhodnutí ve věci samé, je tento členský stát příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu za předpokladu, že dotčené osoby vyjádřily své přání písemně.*

10. Podle čl. 11 písm. a) nařízení Dublin III *pokud několik rodinných příslušníků nebo svobodných nezletilých sourozenců požádá o mezinárodní ochranu ve stejném členském státě současně nebo tak brzy po sobě, že řízení o určení příslušného členského státu může probíhat společně, a pokud by uplatnění kritérií stanovených tímto nařízením vedlo k jejich oddělení, je příslušný k posouzení žádosti o mezinárodní ochranu všech rodinných příslušníků nebo svobodných nezletilých sourozenců členský stát, který je podle kritérií příslušný k převzetí největšího počtu těchto osob.*

11. Podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III *odchylně od čl. 3 odst. 1 se může každý členský stát rozhodnout posoudit žádost o mezinárodní ochranu, kterou podal státní příslušník třetí země nebo osoba bez státní příslušnosti, i když podle kritérií stanovených tímto nařízením není příslušný.*

12. Ze správního spisu vyplývá, že žalobou napadené rozhodnutí bylo vydáno dne 24. 7. 2023, doručeno bylo dne 22. 8. 2023. Manželka žalobce a) a matka žalobců b) - d) požádala o mezinárodní ochranu dne 30. 4. 2023, řízení o její žádosti bylo rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 6. 2023 zastaveno z důvodu zpětvzetí žádosti o azyl. Dne 23. 8. 2023 však požádala znovu o mezinárodní ochranu, o její žádosti bylo rozhodnuto dne 30. 8. 2023 shodně jako u žalobců, tedy i její žádost byla považována za nepřijatelnou a dle čl. 3 nařízení Dublin III byla určena příslušnost Finska k posouzení žádosti manželky (matky) o mezinárodní ochranu. Rozhodnutí bylo žadatelce doručeno dne 25. 9. 2023.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

13. Jelikož matka nezl. žalobců požádala znovu o mezinárodní ochranu až po vydání rozhodnutí žalobou napadeného rozhodnutí, nebyl žalovaný povinen aplikovat čl. 10 nařízení Dublin III, resp. přihlédnout k azylovému řízení matky nezl. dětí, neboť takové řízení zde do doby žalobou napadeného rozhodnutí neprobíhalo, resp. již neprobíhalo. Pro posouzení skutkového stavu je rozhodující stav ke dni vydání rozhodnutí a nikoli stav ke dni doručení rozhodnutí účastníkovi. V této souvislosti soud poukazuje na skutečnost, že rozhodnutí žalovaného o žádosti žalobců i matky nezl. žalobců byly doručeny po uplynutí 1 měsíce.

14. Po podání žaloby žalobci předložili prohlášení matky nezl. žalobců ze dne 6. 9. 2023 podle čl. 10 nařízení Dublin III o přijetí příslušnosti České republiky pro řízení o mezinárodní ochraně všech členů rodiny. V souladu s čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. 6. 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany, soud přihlédl k této nové okolnosti a posoudil, zda prohlášení matky nezl. žalobců mělo účinky na zákonnost žalobou napadeného rozhodnutí. Soud má za to, že čl. 10 nařízení nelze vykládat jako založení příslušnosti státu, u kterého byla podána nová žádost dalšího člena rodiny žadatele také o mezinárodní ochranu, nýbrž jako založení příslušnosti státu, u kterého již probíhá řízení o žádosti jiného žadatele a tento stát má za to, že je dána jeho příslušnost k posouzení žádosti jiného žadatele. Jinak řečeno, je vyloučeno, aby postupné podávání žádostí o mezinárodní ochranu členů rodiny založilo příslušnost daného státu, přestože podle nařízení Dublin III příslušný k rozhodnutí o žádosti o mezinárodní ochranu není. Pokud probíhá více azylových řízení členů rodiny, měl by žalovaný taková řízení buď spojit nebo přerušit do doby, kdy bude zřejmé, zda bude dána příslušnost České republiky k projednání některé z azylových žádostí člena rodiny. Proto soud v řízení o žalobě žalobců vyčkal do doby rozhodnutí o žádosti matky nezl. žalobců. Jelikož byla žádost matky nezl. žalobců posouzena jako nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona o azylu z důvodu příslušnosti jiného státu, prohlášení matky nezl. žalobců nemělo účinky podle čl. 10 nařízení ve smyslu založení příslušnosti ČR také k rozhodnutí o žádosti žalobců o mezinárodní ochranu.

15. Dle čl. 3 odst. 1 věty druhé nařízení Dublin III žádost posuzuje jediný členský stát, který je příslušný podle kritérií stanovených v kapitole III. Výjimku představuje situace popsaná v čl. 3 odst. 2 větě druhé, dle které není-li možné přemístit žadatele do členského státu, který byl primárně určen jako příslušný, protože existují závažné důvody se domnívat, že dochází k systematickým nedostatkům, pokud jde o azylové řízení a o podmínky přijetí žadatelů v daném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení ve smyslu článku 4 Listiny základních práv Evropské unie, členský stát, který vede řízení o určení příslušného členského státu, pokračuje v posuzování kritérií stanovených v kapitole III, aby zjistil, jestli nemůže být určen jako příslušný jiný členský stát.

16. Společný evropský azylový systém (jehož součástí je i nařízení Dublin III) je založen na zásadě, že za věcné posuzování žádosti o mezinárodní ochranu je odpovědný pouze jeden stát. Kritéria pro určení příslušnosti stanoví zejména čl. 3 – 16 nařízení. V čl. 17 nařízení je obsaženo diskreční oprávnění nepřipustného členského státu atrahovat si posuzování žádosti o mezinárodní ochranu, což ovšem není právem k libovůli, nýbrž prostředkem zohlednění případů hodných zvláštního zřetele.

17. Nejvyšší správní soud v usnesení č. j. 8 Azs 18/2016 – 52 uvedl, že evropský azylový systém je založen *na domněnce vzájemné důvěry a na předpokladu, že zacházení s žadateli o azyl v každém členském státě splňuje požadavky Listiny základních práv EU, Ženevské úmluvy i*

Úmluvy o lidských právech a základních svobodách. Tato domněnka je vyvratitelná, to však neznamená, že jakékoli porušení základního práva členským státem automaticky znemožňuje přemístění žadatele o azyl do tohoto členského státu. Je tomu tak pouze tehdy, je-li třeba se vážně obávat, že dochází systematickým nedostatkům azylového řízení a podmínek příjmu žadatelů v příslušném členském státě, které s sebou nesou riziko nelidského či ponižujícího zacházení. Jelikož v otázce azylového řízení mezi členskými státy platí domněnka vzájemné důvěry, pro vyvrácení této domněnky musí žadatel uvést hodnověrná tvrzení o systémových nedostatkách v azylovém řízení, které by opřel o relevantní důkazy (srov. rozsudek NSS č. j. 5 Azs 252/2019 – 41). Obdobně dle rozsudku velkého senátu Soudního dvora Evropské unie ze dne 19. 3. 2019, Jawo, C-163/17, bod [90], má-li soud, který rozhoduje o oprávněm prostředku, jenž byl podán proti rozhodnutí o přemístění, k dispozici důkazy, které předložila dotčená osoba za účelem prokázání existence takového rizika, je tento soud povinen na základě objektivních, spolehlivých, přesných a řádně aktualizovaných údajů a s ohledem na standard ochrany základních práv zaručený unijním právem, posoudit existenci buď systémových či celoplošných nedostatků, anebo nedostatků týkajících se některých skupin osob. K tomu, aby se na systémové nedostatky vztahovala působnost článku 4 Listiny základních práv EU, musí tyto dosahovat obzvláště vysoké míry závažnosti, která závisí na všech skutečnostech případu (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 1 Azs 192/2020 – 27). Přemístění žadatele o mezinárodní ochranu ve smyslu nařízení Dublin III lze tedy provést jen tehdy, jestliže příslušný členský stát nebude mít systémově v obecné rovině, případně i v rovině individuální (např. z důvodu zvláště závažného zdravotního stavu), problém se zajištěním alespoň minimálních důstojných podmínek, pokud jde o řízení a o podmínky přijetí dotčeného žadatele (viz rozsudek NSS č. j. 5 Azs 65/2020 – 31).

18. Dle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III umožňuje členským státům rozhodnout se převzít odpovědnost za posouzení žádosti o mezinárodní ochranu v případě, kdy příslušným je jiný členský stát. Přestože se jedná o diskreční ustanovení, které není nárokovatelné, judikatura Nejvyššího správního soudu stanovuje určité mantinely jeho aplikace. V rozsudku č. j. 2 Azs 222/2016 – 24 Nejvyšší správní soud konstatoval, že: „*vyjádření suverenity v podobě atrakce posuzování žádosti o mezinárodní ochranu nepřislušným státem tak neznamená právo k libovůli, nýbrž povinnost hledat a nacházet racionální řešení přiměřená konkrétním okolnostem. Pokud z okolností případu plyne, že je hodný zvláštního zřetele, je na místě úvahu o aplikaci čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III učinit.*“ Nejčastější důvod použití diskrečního oprávnění vyjádřil unijní normotvůrce v bodě 17 odst. 2 nařízení Dublin III ohledně vyžadované diskrece jiného státu: „*Kterýkoli členský stát by měl mít možnost odchýlit se od kritérií příslušnosti, zejména z humanitárních důvodů a z důvodu solidarity, aby bylo možné sloučit dohromady rodinné příslušníky nebo příbuzné nebo jiné členy rodiny a posoudit žádost o mezinárodní ochranu, která byla podána tomuto nebo jinému členskému státu, i když pro toto posouzení není příslušný podle závazných kritérií stanovených tímto nařízením.*“ (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 5 Azs 229/2016 – 44). Uvedený rozsudek druhého senátu konstatuje, že v případech hodných zvláštního zřetele, kterými jsou (mimo jiné) humanitární případy, situace vyžadující projev solidarity mezi členskými státy a rodinné či jiné sociální vazby žadatele v členském státě, je správní orgán povinen řádně odůvodnit, proč se rozhodl diskreční oprávnění nevyužít. V opačném případě trpí rozhodnutí vadou nepřezkoumatelnosti a je dán důvod pro jeho zrušení.

19. V rozsudku ze dne 23. 1. 2019, *M. A. a další*, C-661/17 (body 58 až 60), Soudní dvůr zdůraznil, že čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III je povahy fakultativní, neboť ponechává na uvážení každého členského státu, zda posoudí žádost o mezinárodní ochranu, která mu je

předložena, i když není příslušný podle kritérií pro určení příslušného členského státu ve smyslu tohoto nařízení. Soudní dvůr dodal, že možnost takového postupu není žádným zvláštním způsobem podmíněna (odkázal přitom na rozsudek ze dne 30. 5. 2013, *Halaf*, C-528/11, bod 36). Každý členský stát se tudíž může svrchovaně rozhodnout s ohledem na politické, humanitární a praktické úvahy, zda přijme žádost o mezinárodní ochranu k posouzení, třebaže není příslušný na základě kritérií stanovených tímto nařízením (viz také rozsudek ze dne 4. 10. 2018, *Fathi*, C-56/17, bod 53). S ohledem na rozsah posuzovací pravomoci takto přiznané členskými státy je podle Soudního dvora na dotčeném členském státu, aby určil, za jakých okolností si přeje využít možnost danou diskrečním ustanovením podle čl. 17 odst. 1 nařízení Dublin III. Soudní dvůr připomněl, že tento závěr je v souladu s jeho judikaturou týkající se fakultativních ustanovení, podle které tato ustanovení přiznávají členskými státy širokou posuzovací pravomoc (viz rozsudek ze dne 10. 12. 2013, *Abdullahi*, C-394/12, bod 57 a citovaná judikatura), a také s cílem uvedeného čl. 17 odst. 1, aby byly zachovány výsady členských států při výkonu práva na poskytnutí mezinárodní ochrany (rozsudek ze dne 5. 7. 2018, *X.*, C-213/17, bod 61 a citovaná judikatura). S ohledem na popsanou širokou posuzovací pravomoc Soudní dvůr v rozsudku *M. A.*, C-661/17, uzavřel, že ani úvahy týkající se nejlepšího zájmu dítěte nemohou zakládat na straně členského státu povinnost, aby uvedené možnosti využil a sám posoudil žádost, k jejímuž posouzení není příslušný (bod 72 rozsudku C-661/17), přičemž ve věci C-661/17 bylo dotčené nezletilé dítě žadatelem, vztahovaly se na něj tedy záruky pro nezletilé podle čl. 6 nařízení Dublin III.

20. Dále lze znovu poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu č. j. 2 Azs 222/2016 – 24, ve kterém Nejvyššího správního soudu uvedl: *„Cílem dublinského systému, který se v současnosti opírá o nařízení Dublin III, je zajistit, aby byl za posuzování žádosti o mezinárodní ochranu odpovědný pouze jeden stát, dále zabránit zahlcení systému žádostmi téže osoby v různých členských státech a co nejrychleji určit stát příslušný k posuzování žádosti, aby byl zaručen přístup k účinné mezinárodní ochraně. Tím nařízením směřuje k eliminaci tzv. forum shopping, respektive asylum shopping – ke snaze zabránit žadatelům, aby si vybírali, kde chtějí získat mezinárodní ochranu. Za tím účelem obsahuje nařízení Dublin III podrobná kritéria pro určování příslušného státu tak, aby v individuálních situacích bylo možné jednoznačně posoudit, který členský stát je odpovědný za posuzování konkrétní žádosti. Diskreční oprávnění obsažené v článku 17 odst. 1 nařízení Dublin III kopíruje článek 3 odst. 2 předchozího Nařízení Rady (ES) č. 343/2003 (dále jen „nařízení Dublin II“), který byl označován jako „klauzule suverenity“. I pod jiným názvem toto ustanovení představuje možnost státu posoudit žádost o udělení mezinárodní ochrany, i když k němu není příslušný. S ohledem na dosažení účelu řízení o mezinárodní ochraně, tj. poskytnutí skutečné efektivní ochrany před individuálně identifikovanou újmou, je třeba konstatovat, že mohou nastat situace, kdy postup podle kritérií pro určení státu příslušného k posouzení žádosti nepovede k realizaci smyslu řízení. Jinými slovy ve státě příslušném k řízení o mezinárodní ochraně dle nařízení Dublin III nebude žadatel v bezpečí před hrozbou takové újmy. Pro úplnost je třeba dodat, že pojednáváná hrozba újmy je předkládána ve smyslu trvání důvodu, který vedl žadatele o azyl k opuštění třetí země, i ve státě příslušném k posouzení žádosti (např. dosah ohrožení života žadatele i na území příslušného státu), příp. ve smyslu výjimečného důvodu v podobě zvláštního zájmu, např. na zachování rodiny pohromadě apod. Je nutno zdůraznit, že se jedná o jiné posuzování, než jakým je přezkum azylového řízení v určeném státě z důvodu vyloučení existence systémových nedostatků, pro které by nebylo možno žadatele do tohoto státu přemístit – to je dle judikatury Nejvyššího správního soudu při konstatování*

příslušnosti jiného státu nutno provést vždy (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 2. 2015, č. j. 1 Azs 248/2014 – 27).“

21. Jak výše uvedeno, Soudní dvůr, resp. nařízení Dublin III přiznává státům širokou míru vlastního uvážení ohledně aplikovatelnosti čl. 17 odst. 1 nařízení. Městský soud v Praze má za to, že vydáním nařízení vlády č. 200/2022 Sb. Česká republika nehodlá kromě výjimek uvedených ve vládním nařízení umožnit vstup občanů Ruské federace nebo Běloruské republiky a nově požádat o mezinárodní ochranu na území ČR. Pokud ostatní státy EU udělí občanu Ruské federace nebo Běloruské republiky vstupní vízum, berou tím na sebe břímě rozhodování o případných azylových žádostech dotčených cizinců. Nařízení vlády by měl soud respektovat nejen z důvodu pravomoci vlády, ale i politické a bezpečnostní relevance takového opatření, nikoli však absolutně ve smyslu vyloučení aplikovatelnosti čl. 17 odst. 1 nařízení, nýbrž ve smyslu požadavku intenzivní vazby cizince k území ČR nebo se zřetelem k ochraně dostatečně silného zájmu nezł. dětí.

22. Soud má za to, že v určitém ohledu je proti účelu nařízení Dublin III, že podstata rozhodování o příslušnosti státu k řízení o mezinárodní ochraně v praxi spočívá zejména v posouzení výjimky dle čl. 17 nařízení. Tvrzení žalovaného o tom, že nemá povinnost odůvodňovat nevyužití čl. 17 nařízení je v rozporu s judikaturou (viz bod 18 rozsudku). Ostatně žalovaný takto ani v dané věci nepostupoval, postup dle čl. 17 nařízení zvážil a jeho nevyužití odůvodnil. Je nesporné, že využití aplikace čl. 17 nařízení je otázkou správního uvážení, neboť nařízení nestanoví pevná kritéria pro aplikovatelnost čl. 17 nařízení. Nejvyšší správní soud v rozsudku č. j. 1 Azs 107/2023 – 20 uvedl, *využití aplikace čl. 17 Dublinského nařízení je otázkou správního uvážení, které podléhá pouze omezené možnosti soudního přezkumu. Pokud žalovaný z jím uváděných skutečností sám nevyvodil důvody pro postup podle čl. 17 Dublinského nařízení, zůstává takové rozhodnutí pravomocí správního orgánu, kterému přísluší o žádosti o mezinárodní ochranu rozhodovat (srov. usnesení ze dne 15. 6. 2017, č. j. 1 Azs 145/2017 - 32, ze dne 30. 6. 2020, č. j. 2 Azs 356/2019 - 43, či ze dne 8. 6. 2021, č. j. 2 Azs 37/2021 - 61). Rolí soudu při přezkumu správního uvážení je toliko ověřit, zda při jeho použití byly překročeny zákonné meze nebo bylo zneužito ve smyslu § 78 odst. 1 s. ř. s., naopak soud nahradit správní uvážení svým vlastním nemůže. Dle městského soudu je zásadní otázkou míra přezkumu správního uvážení, tedy určení míry překročení zákonné meze. Správní uvážení je procesní institut, který se promítá do řady oblastí správního práva, nejde pouze o čl. 17 nařízení. Soudce rozhodující o žalobě žalobců zastává extenzivní výklad pravomoci soudu přezkoumat správní uvážení. V případě kvantifikovaných následků rozhodnutí do sféry účastníka, lze přijmout obecné pravidlo, že zásah soudu je přípustný tehdy, pokud je mezi správním orgánem uloženými a naopak soudem požadovanými následky rozdíl v řádech, např. namísto pokuty v řádech tisíců je uložena pokuta v řádech desetitisíců, nebo vyhoštění namísto týdnů je v řádech měsíců. V případě kvalitativních následků rozhodnutí pro účastníka je vytvoření obecného, a přesto konkrétnějšího, pravidla přípustnosti zásahu soudu do správního uvážení správního orgánu obtížné. Soud má za to, že nepřipustným překročením zákonné meze je, pokud žalovaný opomene nebo popře okolnost, která by mohla nebo je okolností, která má vliv na výsledek řízení.*

23. K vychýlení sledovaného účelu nařízení Dublin III spočívajícím v aplikovatelnosti výjimky jen pro mimořádné okolnosti dle soudu došlo v důsledku dříve nepředvídatelného a to, že některé státy paušálně odmítnou vydávat státním příslušníkům jiné země povolení ke vstupu na jejich území, přičemž tyto státy jsou součástí schengenského prostoru, proto odepření povolení ke vstupu samo o sobě nezakládá překážku k vycestování cizince do dané

země. Je proto otázkou, zda lze bez dalšího převzít dříve uvedené závěry judikatury. Soud se ztotožňuje s nařízením vlády č. 200/2022 Sb., jde o přiměřené opatření reagující na ruskou okupaci Ukrajiny, přesto má za to, že nelze rezignovat na práva účastníků, byť v posuzované věci v pozici cizinců.

24. K aplikaci čl. 17 nařízení Dublin III žalovaný uvedl : žalobci přicestovali do ČR na finská víza, což je porušením schengenského vízového kodexu. Žalovaný chápe uvažování žalobce jako otce dětí, pro které je adaptace na českém území snazší, než bude na území Finské republiky, ale zároveň žalovaný poukazuje na všeobecně známou skutečnost, že děti se v kolektivu aklimatizují a přizpůsobí snáze než dospělí. Do Finska rodina jezdila často, a proto není zemí zcela neznámou pro všechny členy rodiny. Žalobci jsou zdraví.

25. Soud k tomu uvádí následující. Porušení schengenského vízového kodexu je ve svém důsledku předpokladem pro posouzení aplikace čl. 17 nařízení Dublin III, resp. většiny případů s výjimkou více udělených víz. Nejedná se proto o relevantní důvod pro vyloučení aplikace čl. 17 nařízení. Soud žalovaným uvedené jako důvod pro vyloučení aplikace čl. 17 nařízení nevnímá, považuje danou část odůvodnění napadeného rozhodnutí za proklamativní, nikoli za relevantní. Žalovaný posoudil možnost aplikace čl. 17 nařízení se zřetelem k zájmu dětí, kdy za relevantní okolnost považuje dobrý zdravotní stav dětí, dobrou schopnost aklimatizace jakéhokoli dítěte v cizím prostředí a také zkušenost žalobců s pobytem ve Finsku. Oproti tomu žaloba namítá, že nezl. žalobci navštěvují české školy, nejedná se o děti předškolního věku, jazyková bariéra bude zásadní, navázaly vztahy s vrstevníky v ČR, jsou členy hokejového klubu.

26. Zdravotní stav není výlučným kritériem pro posouzení aplikovatelnosti čl. 17, shodně jako jím není obecné tvrzení o schopnosti dětí se lépe přizpůsobit cizímu prostředí. Takový obecný závěr lze přijmout v případě dětí předškolního věku, u kterých lze očekávat převažující péči rodičů. Pro dítě předškolního věku platí, že jeho prostředí zásadně utváří jeho rodiče, komunikace dítěte s okolím je omezená úměrně jeho věku. V případě dítěte ve věku do 4 let lze přijmout závěr, že zcela sdílí prostředí rodiče, a tudíž z hlediska ochrany zájmu dítěte je nerozhodné, ve které zemi členského státu EU bude žít po dobu řízení o mezinárodní ochraně. U dětí vyššího věku nebude obecné kritérium schopnosti adaptovat se v cizím prostředí nevyvratitelné. S věkem dítěte bude souviset i schopnost rodičů se o něj postarat. V posuzované věci byl žadatelem pouze jeden rodič, přičemž se dále jednalo o 3 nezletilé děti ve věku 13, 11 a 7 let. Je nesporné, že možnosti žalobce a) o děti pečovat a zároveň možnosti nezl. žalobců se adaptovat v novém prostředí by byly vyšší v České republice než ve Finsku z důvodu odlišnosti jazyka oproti podobnosti češtiny a ruštiny. Žalovaný nepoměřil zájmy dětí se zájmem státu névést řízení o mezinárodní ochraně (nezaměňovat s udělením mezinárodní ochrany), uvedl pouze obecný závěr, který lze aplikovat na veškeré zdravé nezl. děti. Soud má za to, že z nařízení Dublin III nevyplývá, že důvodem pro uplatnění oprávnění dle čl. 17 nařízení je pouze zdravotní stav dětí. Již ve správním řízení žalobci předložili rozhodnutí o přijetí žalobců b) i c) na českou základní školu od 27. 3. 2023, aniž by se s touto okolností žalovaný jakkoli vypořádal. V soudním řízení žalobci předložili potvrzení o přijetí žalobkyně c) na základní školu od 1. 9. 2023. Dále v soudním řízení žalobci předložili sdělení hokejového klubu, dle kterého žalobci b), c) jsou od ledna 2023 hráči HC Kobra Praha. Obecně lze mít za to, že vytváření sociálních vazeb k nové zemi po podání žádosti o mezinárodní ochranu není okolností, která by měla mít vliv na právní postavení žadatele o mezinárodní ochranu, neboť na území ČR obvykle vstoupil bez pobytového oprávnění, tedy i bez legitimního očekávání, že se tomu tak někdy

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

stane. Jeho nový soukromý život tak musí být určen danou nejistotou pobytu. Jinak však tomu bude u nezl. dětí, pokud příslušná norma výslovně stanoví zvýšený zájem na ochraně jejich práv (body 13, 14 a 17 preambule nařízení Dublin III). Žalobci požádali o mezinárodní ochranu 27. 2. 2023, rozhodnutí bylo vydáno za 5 měsíců a poté k tomu doručeno až po dalším měsíci. Žalobci podali žalobu v době, kdy nezletilí žalobci b) a c) pokračovali v dalším ročníku studia na základní škole a nezletilá žalobkyně zahájila školní docházku, k tomu soud v řízení vyčkával na výsledek řízení o žádosti matky. Stát uplynutí delší doby v řízení vytvořil podmínky pro to, aby nezletilí žalobci si zde vytvořili vazbu na české prostředí, stali se jeho součástí. Soud tak má za to, že žalovaný měl přihlédnout při posuzování čl. 17 nařízení Dublin III se zřetelem k ochraně zájmů dětí k dalším okolnostem života nezl. žalobců, jako je : věk nezl. žalobců, počet dětí v rodině, zahájení školní docházky v ČR. Soud nepovažuje kritérium zdraví dětí za jediné relevantní. Pokud takto žalovaný neučinil, postupoval v rozporu se zákonem, neboť neposoudil ve správním řízení známé relevantní skutkové okolnosti ohledně poměrů nezl. dětí.

27. Soud má za to, že opomenutí rozhodných okolností při provedení správního uvážení zakládá nepřezkoumatelnost rozhodnutí z důvodu absence úvah, zda výše uvedené okolnosti nezakládají aplikovatelnost čl. 17 nařízení Dublin III (věk a počet dětí, zahájení školní docházky, péče jednoho rodiče, vše se zřetelem k odlišnosti jazykového prostředí v Finsku), což vede ke zrušení žalobou napadeného rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s. ř. s. K tomu soud dodává, že ze správního spisu nevyplývá, že by žalobci opakovaně vycestovali do Finska, a proto jim je tamní prostředí známé, jak uvedeno v napadeném rozhodnutí žalovaného. Nad rámec závěru o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí žalovaného soud uvádí, že výše uvedené okolnosti v dané věci zakládají důvod pro aplikaci čl. 17 nařízení, a to bez zřetele na skutečnost, že k řízení o azylové žádosti matky nezl. žalobců byla určena příslušnost Finska.

28. V novém řízení žalovaný znovu rozhodne, zda je dána příslušnost České republiky pro posouzení žádosti žalobců o mezinárodní ochranu. Dojde-li žalovaný opět k závěru o příslušnosti Finska, bude povinen se vypořádat s výše uvedenými okolnostmi, a to i se zřetelem z úvaze soudu o příslušnosti ČR. Úvahou o příslušnosti ČR však žalovaný není vázán, neboť takto soud uvedl jen v rámci obiter dictum, aby podpořil závěr o nepřezkoumatelnosti rozhodnutí, že opomenuté okolnosti jsou neopomenutelné a relevantní pro posouzení věci. Žalovaný je podle § 78 odst. 5 s. ř. s. „pouze“ vázán tím, že při posouzení aplikace čl. 17 nařízení Dublin III musí zohlednit další okolnosti - věk nezl. žalobců, počet dětí v rodině, zahájení školní docházky v ČR, doba řízení - asimilace dětí v českém prostředí.

29. O nákladech řízení soud rozhodl dle § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobci byli ve věci samé úspěšní, proto jim přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem v daném řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za 3 úkony právní služby po 3 100 Kč, tedy celkem 6 200 Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d), § 11 odst. 1 písm. a), d), vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif, tj. převzetí zastoupení, písemné podání k soudu, účast při jednání dne 25. 10. 2023) a náhrada hotových výdajů po 300 Kč za jeden úkon, celkem 600 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky), celkem tedy 6 800 Kč. Soud nepřiznal náhradu za úkon advokáta žalobců – doplnění žaloby, neboť tímto úkonem bylo předloženo prohlášení matky nezl. žalobců ze dne 6. 9. 2023, tudíž takové podání mohlo být součástí žaloby. Soud při určení náhrady nepostupoval podle § 12 odst. 4 advokátního tarifu, tedy nepřiznal za

každého účastníka odměnu sníženo o 20 %, neboť vzhledem k věku nezl. žalobců se jednalo o zastoupení jediného účastníka, žalobce a). Právní zástupce nejednal jednotlivě se žalobci, nezabýval se případnou odlišností právního postavení žalobců. Jednalo se o jeden příběh. Zástupce žalobců netvrdil, že je plátcem DPH.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Případně-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 25. 10. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

USNESENÍ

Městský soud v Praze rozhodl soudcem Mgr. Kamilem Tojnerem

ve věci žalobců: a) M. M., nar. ,
 b) nezl. M. M., nar.
 c) nezl. M. M., nar.,
 d) nezl. A. M., nar. ,
všichni stát. příslušnost Ruská federace,
zastoupení advokátkou JUDr. Irenou Strakovou,
sídlem Karlovo náměstí 287/18, Praha 2,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky,**
 Odbor azylové a migrační politiky,
 sídlem Nad Štolou 936/3, Praha 7,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2023, č. j. OAM-157/ZA-ZA11-D02-2023,

takto:

Rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 25. 10. 2023, č. j. 16 Az 21/2023 – 36, se v záhlaví opravuje tak, že datum narození žalobce a) je X.

Odůvodnění:

1. Ve shora uvedené věci podali žalobci žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 24. 7. 2023, č. j. OAM-157/ZA-ZA11-D02-2023, kterým bylo rozhodnuto o nepřípustnosti podaných žádostí žalobců o udělení mezinárodní ochrany podle § 10a odst. 1 písm. b) zákona č. 325/1999 Sb. o azylu a řízení byla podle § 25 písm. i) téhož zákona zastavena. Státem příslušným k posouzení žádostí bylo podle čl. 3 nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 604/2013, kterým se stanoví kritéria a postupy pro určení členského státu příslušného k posuzování žádosti o mezinárodní ochranu podané státním příslušníkem třetí země nebo sobou bez státní příslušnosti v některém z členských států určeno Finsko.
2. Soud ve věci dne 25. 10. 2023 rozhodl rozsudkem č. j. 16 Az 21/2023 – 36. V záhlaví tohoto rozsudku bylo chybně uvedeno datum narození žalobce a) jako X. Správné znění data narození je však X. Soud proto provedl výše uvedenou opravu dle § 54 odst. 4 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“).

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud. Pokud svým významem kasační stížnost podstatně nepřesahuje vlastní zájmy stěžovatele, odmítne ji Nejvyšší správní soud pro nepřijatelnost (§ 104a odst. 1 s. ř. s.).

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejblíže následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s.ř.s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Praze dne 1. 12. 2023

Mgr. Kamil Tojner v. r.
soudce

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.